JEWISH CANADIAN DAILY
Circulated All Over Canada And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

CANADA

VOLUME VII No 2646 | Toronto, Tuesday March 30 1920 | י"א ניסן תר"פ | דינסטאג דער 30-טער מערץ, 1920. | PRICE TWO CENTS

N. Y. Public Library 476 Fifth Ave.

PUBLIC LIBRARY

דער אייגנטימער פון א קליינע סייף ביי אייך אין הויז מוז ניט קומען אריין און נעמען איינע פריי — עמענט און אקאונט בלויז מיט איין דאלאר

פאלעסטינער קאטאליקען שיקען א פעט־ציעגעגען
ציוניזם: פאליאקען בעטען שלום מיט באלשעוויקעס

פאליאקען מעלדען זיעגען און בעטען שלום מיט באלשעוויקעס

שלאגען פאר דעם 10־טען אפריל אז צופאנגען שלום פארהאנדלונגען.

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ווארשא, מערץ, 29.

טראץ די זיעגען וואס דאס פוילישע מיליטערישע מיניסטעריום האט אין דער לעצטער צייט געמאלדען אין זייער קאמף מיט די באלשעוויקעס, דאך האט די פוילישע רעגierונג ארויסגעלאזען א בקשה צו דער באלשעוויסטישער רעגierונג אז צופאנגען פארהאנדלונגען וועגען קומען צו א שלום אפמאך. די פוילישע רעגierונג שלאגט פאר אז די פארהאנדלונגען זאלען זיך אנפאנגען דעם 10־טען אפריל און אויך אז דאס פלאץ וואו די פארהאנדלונגען זאלען געפיהרט ווערען ביז די שטאדט בארוסלאוו וואס געפינט זיך ארום פופציג ווערסט פון מינסק.

שטעלען ניט קיין איינצינע קאנדיציעס.

די איינלאדונג צו די באלשעוויקעס האט די פוילישע רעגierונג ארויסגעשיקט אין א דראטלאזער טעלעגראמע. עס וועלען ניט געשטעלט קיין איינצינע קאנדיציעס וועגען די שלום פונקטען אדער האנדלונגען. אלעס וואס די פוילישע רעגierונג בעט איז צו באשטימען אויף זיכער די צייט און פלאץ.

אין דער טעלעגראמע ווערט אויך געזאגט אז אין פאל די באלשעוויסטישע רעגierונג אז אויך אנגענומען דעם דאטום דאן וועט געגעבען ווערען א באפעהל צו דער באלאנגרונג'ס אר־מיי, וואס געפינט זיך אויס'ן פלאץ וואו די שלום רעלעגאציע וועט דארפען דורכפאהרען, אז מיט 24 שטונדען פריהער זאלען זיי אויפהערען צו באמבארדירען די געגענען. און אויך וועט ארויסגעשיקט ווערען א קאמיסיע וואס זאל אויפנעהמען די באלשעוויסטישע שלוחים. דאס פלאץ וואו די שלוחים וועלען דארפען דורכגעהען ווערט באשטימט צווישען מינסק און סמאלענסק.

ווילען מאקע גלייך וויסען די נעמען.

אבער ניט נאר פארלאנגט די פוילישע רעגierונג צו באשטימען דאס פלאץ און צייט נאר זיי ווילען אפילו גלייכצייטיג וויסען וועמען די באלשעוויקעס וועלען באשטימען. זיי פארלאנגען צו וויסען די נעמען פון די שלוחים.

אנצוויזשער קארדינאל ברענגטצום עמיער א פסטיצע געגען ציוניזם

טויזענט אידען געצוזאונגען צו שמד'ן זיך אין פערסיען. — באריהמטער אדזוואקאט סלייאזבערג קומט נאך אמעריקא.

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניוייארק, מערץ 29.

אינפארמאציעס וואס זיינען דא דער האלטען געוואָרען גיבען איבער דאס דער קאטוליישער קארדינאל דעבוא, פון פראנק־רייך האט איבערגענעבען א פעטיציע צו דעמיער מיליטאר אין וועלכער דער עמיער ווערט אויפגעפארדערט אנצוא־נהען זיין אויגפלום געגען דעם אז פאר־סטינא זאל ווערען די אידישע היים.

עס ווערט געמאלדען דאס די דאזי־פעטיציע איז צוגעשיקט געוואָרען פון קאטאליקען וואס געפינען זיך אין פאר־לעסטינא און דער קארדינאל האט זי אי־בערגעגעבען אין נאמען פון די פאלעסטי־נער קאטאליקען.

אויסערדיך מאכמדאנער אבער אירען בגנבה

א ידיעה מעלדעט דאס אין דער ערסישער שטאדט עטהאנד זענען פינף ווייזענט אידען געצוואונגען געוואָרען אנ־ונעהמען דעם מאכמעדאנישען גלויבען כדי צו אויסצולייזען זיך פון פאגראמען.

נאנצע פאמיליעס זענען געווען גע־צוואונגען עפענטליך צו שרייען דאס דאס

פאהרען אפ מיט געבראכענע ביינער

ה. בי עלזווינג קאמפאניע אפגעפאהרען פון מאראנטא מיט־צובראכענע ביינער. — ה. שווארץ אפגעפיהרט אין דזשענעראל האספיטאל. — מע־אטער סופיאר שפיעלט א דאלע אין עלזאבעט סטריט.

צו די מאראנטער טעאטער געהער ווערען לאנג געדענקען די ב. עלזווינג קא. וועלכע האבען הא צוויי־וואכען געשפילט טעאטער, איז א זעהר גרויסער צווייפער, ערב פסח, א יאגענש, א הייסענש, פארנומען מיט'ן זקלות, אבער אז ב. עלזווינג אויפהה קאהן און נאך צוויי טע־אטער מענשען ווערען לאנג, לאנג גערעד־קען זייערע פארשטעלונגען אין אינגע־מאראנטא און זייער אפפאהר, ווענען דעם קען שוין קיין צווייפעל ניט זיין.

און אם פארוואס.

זינטאג אוועגען נאכדעם ווי ב. עלזווין האט „אפגעסטארבענען" אין ניישאנאל טעאטער, נעציינט זיין גרויס הערליכ־קייט אין שטארקייט בפני כל עם ווערה אז ער קען געבען אן ארגומענט דער־לאנגען מיט דער הערליכקייט אין כען יעדות, אין אייס דאס איז נאך אלץ אויינינג, ציהען א רעזולטאט, אין ער זיך צוזאמענגערעכענט מיט דעם טעאטער מענערדישער מר. שוד, זיך הארציג צו־קושט מיט זיי אין געלייטשען שפאנען און פארהרען.

איז זיך א שווערער וואגען פארפאהרען פאר'ן טעאטער,

וואו מען האט ארויס־געפאקט דאס ביסעל חצים פון דער טעאר־טער קאמפאניע. מר. עלזווינג א טאג מו־ענדיג ביי דער קעשענע, האט דערפיהרט דאס ביסעל קלינגערס, האט ער מיט אמאהל פארגעסען זיין „סטריים" אין מודא באהומען פאר א טאראנטער „הלאד אפניק", איז ער זיך מושב אין האפ! — ארויף אויפ'ן וואגען מיט חברה אין נאראפ, געאיילט זיך צו דער טריין.

לאנג זיינען זיי אבער ניט געפאהרען, חפצים אז דעם „לאסטען" האט פארדרא־כען פארוואס חברה האבען זיך אזוי צו־זעצט אויף איהם אהן א פארוואס, אין... ער האט פלאטעטירט, געגעבען זיך איטרייסעל, ווי ביי אן עהר ציטער־נישע, אז־זיי אלעמען ארונטערגעוואר־פען פונם'ן וואגען.

ב. עלזווינג און אלעקס קאהן האבען

זיך גוט צוקלאפט די ביינער, ארויסגע־רוקט זיך די הענטלאך פון זייערע ריכטונג פלעצער, און ווערען שוין אזוי שנעל קיין רעזולטאטען ניט צוהען.

דערפאר האט ה. שוארץ ערגער אפ־גשטיטען, און איהם האט מען א צו־מוזיק'מען אפגעפיהרט אין דזשענעראל האספיטאל.

דער בעל מתעסק ארום זיי איז גע־וועזען דער בעסטיגער זאהן ב. שעהנפעלד.

און פונקט ווי די אקטיארען ווערען

געגען גאנאערס אינוויגיג, און האבען זיך אהויסגעציגט צו זיין אנפעהיג אויף דער באס, האט דער טעאטער סופיאר ווערלכער שפיעלט ווערלכס אלע ראלען, מאכט כל עדליי אינטעגעס, און צוליעב איהם קומען פאר אלע צרות אויף דער ביהנע, אבער ווערלכער ווערט קומפאהל ניט אפלאדירט פון דער עפענטליכקייט, געציגט אז ער איז דער פעהיגסטער שוויי פיעלער פאר דער שפענטליכקייט.

מר. אבעלמאן איז זיין נאמען.

שפאציירט ער אזוי אויף עלזווינג סטריט און הערט ווי א ביינעער מיט א קורצען צאפ באלייטיגט די אידישע ביר־גער פון־ייגעגעס געגענען, און אלע שוויי־גען.

קען דאס דער מר. אבעלמאן ניט פאר טראגען און...

איינס, צוויי....

פינף ווייסע פינגער האבען זיך צו־

געקלעפט צו דער גערער באה.

די ארומיגע האבען אפלאדירט.

דער בינעזער איז אנטלאפען בשן ווען, און מר. אבעלמאן איז ארויס דער הערה פון עלזווינג סטריט.

אז עס איז באשערט אפלאדיסמענטס

קומען זיי אפילו אויף עלזאבעט סטריט.

ציוניסטישע קאנפערענץ אין באלשעוויסטישען רוסלאנד

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניוייארק, מערץ 29.

פון מאסקווא קומט אהער אן דו־נייעס דאס די ציוניסטען פון באלשע־וויסטישען רוסלאנד ווערען אין ניכען האלטען א קאנפערענץ אין מאסקווא וואו עס ווערען פארהאנדעלט ווערען וויכטיגע פראגען און פארביהרונג פון'ן ציוניזם.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס די

באלשעוויסטישע רעגierונג האט אז מנש־פערהט דער ציוניסטישער ארגאניזאציע די צוויי מיליאן רובעל וואס זי האט מיט א צייט צוריק פון זיי קאנפיסקירט.

קאנגרעס אפ ווענט געכען אלע אינפארמאציעס

הער הימער קאמיטעט פון קונגרעס־אידישער קאנגרעס האט לעצטענס פארגע־דיגט די ארגאנזאציעס, אז עס זאל זיין אן אינפארמאציאנס ביורא, וואוהין אלע אידען זאלען זיך קענען ווענדען נאך אינ־פארמאציע, ווי וועגען אסימילאציע א.א.ג.

דער קונגרעס אידישער קאנגרעס האט ווענט אין זיין אפאס אין 399 ספע־דיינע עוועניו אנגעשטעלט א ספעציעלען מענשען, וועלכער וועט זיין א נאנצען טאג אין אפיס אין וועט געבען אלע נו־טיגע אינפארמאציעס.

א לעקציע פון קאר סטרייק

אטאוועא, מערץ, 29.

דאס וואס דעם 3־טען סעפטעמבער פון לעצטען יאהר האבען זיך פוצוגע־אפגעשטעלט די קארס אין טראנטא און טויזענטער מענשען זענען געווען געגע־וואוהנען צו טהען אויפ פונ'ם עקסהר־בישען וועט אפשר זיין די אורזאכע פון א געוועז אז קיין איינציגער סטרייק וועט ניט טאראן ארויסגערופען ווערען אהן דעם צו געבען א וואהרנונג וויינציגסטענס דריי־סיג טעג. דער חוב פון געבען אזא וואר־נונג וועט קיינען אויף ביידע צדדים גלייך.

די דאזיגע נייע ענדערונג וועט קו־מען דורך א פארשראג וואס סענאטאר ראבערטסאן, דער ארבייטס מיניסטער האט פארבאריט.

דער פארשלאג, וועלכער וועט פאר־געבראכט ווערען נאך די איסטער האלי־דייס, לויטעט אז דער אינדאסטריעל אינוועסטיגייטשאנס עקט, וועלכער שרייבט פאר אז אין וויכטיגע אינדוסטריען זאלען ניט טארען ארויסגערופען ווערען קיין סטרייק אויידער די צדדים האבען גע־פרואוווט שליכטען דעם סכסוך דורך אן ארביטרייזשאן, זאל אזוי אמענדירט ווע־רען אז יעדער צד, סיי די ארבייטס גע־בער און סיי די ארבייטער זאלען ניט טארען ארויסהופען קיין סטרייקס, אזוי ווי אין דער פארגאנגענהייט. עס ווערט פארגעשלאגען דאס יעדער צד זאל אז־פאל עס ווערען געפארערט ענדערונגען אין די ארבייטס באדינגונגען, מיזען געטעהען ווערען דרייסיג טעג צייט און אנצוזאגען, דאס אזעלכע ענדערונגען ווערען געפאר־דערט.

האבען דריי מאל חתונה געהאט אין זעקס יאהר.

שענעווא, מערץ, 29.

מ. לערסנער האט זיך דריי מאל געלאט און דריי מאל חתונה געהאט מיט זיין ווייבעל וועלכע ער האט געהייראט אין צירוך אין יאהר 1914. ער איז דאן אלט געווען בלויז צוואנציג יאהר. דאס ער־שטע מאל האבען זיי זיך געלאט א יאהר נאך דער חתונה. לויט די שווייצארישע געזעצען קאסט א גט בלויז 25 דאלאר און עס ווערט ניט פארלאנגט נאכאמאל חתונה צו האבען.

עס פלעגט „פאסירען" אז נאכ'ן גט'ן האט זיך דאס פארעל ווערער באגעגענט און די באגעגעניש האט־געפיהרט צו א חופה.

טיפוס מגפות פארניכטען אייראפא

אין דער הייגער „מויל" איז געבוי־

געווען אפגעדרוקט א קארעספאנדענציע פון איהר לאנדאנער קארעספאנדענט, אין וועלכער ער גיט איבער, דאס אנגאנגע־דיג פון גאליציען, און פארשפרייטענדיג זיך איבער פוילען, אוקראינע און אנ־דערע אייראפעאישע געגענדען בוישטאבען די געפעהרליכסטע טיפוס מגפות.

אין אוקראינע שטארבען מענשען

אין די טויזענטער און עס האט זיי אפילו ניט ווער צו באגראבען. אין די הויב־טער חדשים זיינען אויסגעשטארבען אין די הונדערטער טויזענטער מענשען.

די פוילישע רעגierונג איז מאכטלאז

געגען צו טון דערפאר, ווייל עס פעהלט איהר אויס משרייצנישע מיטלען אין פיר נאציאנאלע הילף.

גאליציאנער אידישע דעלעגאציע אנ־נעקומען אין ניו יארק

אראבער אימצופרידען מיט פרינץ פעיזאל'ס פראנצויזען הרגענען א סך בעדו־אינען.

(אינט. איד. פרעס ביורא.)

ניוייארק, מערץ 29.

ידיעות וואס זיינען היינט דא הייגט אנגעקומען פון לאנדאן, מעלדען, דאס הערבערט סעמויעל, דער שריה פון דער ענגלישער רעגierונג נאך פאלשטינא אלס פינאנציעלער בעלי יעזען פון דער אדמיניסטראציע וועט זיך אומקהרען נאך לאנדאן אין א וואך אדום.

עס ווערט אויך איבערגעגעבען דאס

די לאנדאן „דיילי ניוס" מעלדעט דאס די אראבער אין פאלעסטינא זיינען ניט אויסגעארשטאנען צו האבען פרינץ פעיזאל וועמען דער סוריישער קאנגרעס האט פארקלאמירט אלס קעניג איבער א פאר־אייניגטען אראבישען צוזאמען מיט פאלעס־טינא, אלס ווייער פארשטעהער.

נאך א ידיעה מעלדעט דאס קאפיטאן

טראמפילדארף איז טאקע געווייטעט געי־וואָרען ווי עס איז געווען געמאלדען אין די ערשטע ידיעות פון דעם אויבערפאל אויף דער קאלאניע מתולה. דער קאפיטאן איז געפאלען נאך א צווייטער שטונדיגען קאמפ אין דער אז דער ציטער־ניש, אז־זיי אלעמען ארונטערגעוואר־פען פונם'ן וואגען.

ב. עלזווינג און אלעקס קאהן האבען

זיך גוט צוקלאפט די ביינער, ארויסגע־רוקט זיך די הענטלאך פון זייערע ריכטונג פלעצער, און ווערען שוין אזוי שנעל קיין רעזולטאטען ניט צוהען.

דערפאר האט ה. שוארץ ערגער אפ־גשטיטען, און איהם האט מען א צו־מוזיק'מען אפגעפיהרט אין דזשענעראל האספיטאל.

דער בעל מתעסק ארום זיי איז גע־וועזען דער בעסטיגער זאהן ב. שעהנפעלד.

און פונקט ווי די אקטיארען ווערלכע

געגען גאנאערס אינוויגיג, און האבען זיך אהויסגעציגט צו זיין אנפעהיג אויף דער באס, האט דער טעאטער סופיאר ווערלכער שפיעלט ווערלכס אלע ראלען, מאכט כל עדליי אינטעגעס, און צוליעב איהם קומען פאר אלע צרות אויף דער ביהנע, אבער ווערלכער ווערט קומפאהל ניט אפלאדירט פון דער עפענטליכקייט, געציגט אז ער איז דער פעהיגסטער שוויי פיעלער פאר דער שפענטליכקייט.

מר. אבעלמאן איז זיין נאמען.

שפאציירט ער אזוי אויף עלזווינג סטריט און הערט ווי א ביינעער מיט א קורצען צאפ באלייטיגט די אידישע ביר־גער פון־ייגעגעס געגענען, און אלע שוויי־גען.

קען דאס דער מר. אבעלמאן ניט פאר טראגען און...

איינס, צוויי....

פינף ווייסע פינגער האבען זיך צו־

געקלעפט צו דער גערער באה.

די ארומיגע האבען אפלאדירט.

דער בינעזער איז אנטלאפען בשן ווען, און מר. אבעלמאן איז ארויס דער הערה פון עלזווינג סטריט.

אז עס איז באשערט אפלאדיסמענטס

קומען זיי אפילו אויף עלזאבעט סטריט.

ווייניצקי פאראורטייל צו צעהן יאהר געפענגניש

דזשיימס לארקין פאר אנגט זיין שטראף זאל זיין אריסטשיקען איהם פון לאנד.

ניוייארק, מערץ, 29.

הערי ווייניצקי, דער סעקרעטאר פון דער קאמו־ניסטישער פארטיי וועלכער איז לעצטען פרייטאג געפונען געוואָרען שולדיג אויף דער קלאגע פון קרימינעלער אנארכיע איז חיינט פאראורטייט געוואָרען צו זיצען אין געפענגניש ניט מעהר פון צעהן יאהר אבער אויף ניט ווייניגער פון פינף יאהר.

זאגט עס איז פארהאנען

א קאנספיראציע.

נאכדעם ווי ווייניצקי איז פאראור־טייט געוואָרען, האט דער אסיסטענט ריסטריקט אטורני פארגעשלאגען דאס דזשיימס לארקין, דער באריהמטער אי־רישער ארבייטער פיהרער זאל אויף אנ־געקלאגט ווערען אויף דער ווערבער קלאגע. לארקין איז געקומען אין געריכט אהן א לאיער און האט געבעטען אז ער זאל זיין איינגענער לאיער.

דער באריהמטער איירישער האט ער־

קלערהרט דאס ער האט גאר ניט צו טון מיט דעם שטאאט ניוייארק, און אז איהם איינגעפערט ניט וואס פאר א הענגערונג זי וועט האבען. ער האט הייטער ער־קלערהרט, דאס ער געפינט זיך דא בלויז צו גאסט און אז ער קומט פון דער איירי־שער רעפובליק. לארקין האט־דארום גע־זען די דזשורי, און פארשפארן א פראצינדען דאס דזשיים לארקין זאל זיין אויס־ווייזען אז ער האט ריכטער זאל פארגאנגענעם צעס. ער האט אויך פארלאנגט דאס די שפערראנגער רעגierונג זאל איהם אריסשיקען פון לאנד און איהם אפשיקען צוריק צו זיין היים.

מר. לארקין האט אויך באשולדיגט אז

די אמעריקאנער רעגierונג האט אפגע־מאכט א קאנספיראציע מיט דער ענגלי־שער רעגierונג ניט ארויסצולאזען איהם פון אמעריקא.

וועט געמשפט ווערען.

אלע זיינע טעות האבען אבער ניט געהאלפען. דזשאסטיס ווייס האט באר־שטימט זיין משפט אויף קומענדיגן מאנ־טאג.

בשעת'ן משפט זענען ערשינען א סך

עדות פון וויניפעג וואס האבען דערצעהלט וואס לארטען איז פארגעקומען בעת דעם גענעראל סטרייק און אויך אז די קאמי־סטען האבען סימפאטיזירט מיט דעם סטרייק.

אפעדירען געגען דעם קאפען ארטייל.

פאר מר. דזשאסטיס פויערגעסאן האט זיך אנגעפאנגען דער פארהער וועגען די ארטומענטען וואס מר. ט. א. גיפענס, גיט אן צו באוויליגען א נייעם משפט פאר דזשארדזש דזשיי קאפען, וועלכער איז פארמפשט געוואָרען אויף דער קלאגע פון האבען ערמאָרדעט זיין ווייב און אונטער־טערים. די מיניסטאריען זענען אייג־אפשריקאנער רעגierונג זאל איהם אפשיקען ארוי